

B. Õitsilaulud.

1. HUIGE.

Tarvastu.

Musical notation for 'HUIGE' in G major, common time. The melody consists of eighth and sixteenth notes. The lyrics are: Uu! uh - uh - uh - ui! _____

Õitsiliste huikamine. Huigatakse ainult pea-, mitte rinnahäälega, ja nii kõrgelt kui kellegi hääl annab.

Üles kirjutanud J. Tõllasson Tarvastu kihelkonnast 1896. aastal (H II 55, 336 (8)).

2. HELLETUS.

Tartu-Maarja.

Musical notation for 'HELETUS' in G major, common time. The melody consists of eighth and sixteenth notes. It is divided into three staves of eight measures each.

Õitsilise laul.

Üles kirjutanud M. Hermann Tartu-Maarja kihelkonnast 1895.—1896. aastal (SKS, Hermann 39 (103)).

3. KUTSE ÕITSILE.

Tartu 1.

Musical notation for '3. KUTSE ÕITSILE.' in common time (indicated by '3/4'). The key signature is one sharp (F#). The lyrics are: õit - si, õit - si, el - lad vel - led! The notation consists of four staves of music, each ending with a fermata over the last note.

Õitsi, õitsi, ellad velled,
õitsi, õitsi!

Üles kirjutanud P. Kurg Tartu linnas 1909.—1910. aastal (EÜS VII 68 (19) ja 94 (19)).

4. KUTSE ÕITSILE.

Maarja-Magdaleena.

Musical notation for '4. KUTSE ÕITSILE.' in common time (indicated by '2/4'). The key signature is one sharp (F#). The lyrics are: õl - le, õl - le, õit - si, suu-re kü - la
kar - ja, noo - re poi - si õl - ma! The notation consists of two staves of music.

Olle, õlle, õitsi,
suure küla karja,
noore poisi õlma!

Õitsimineku laul.

Laulnud Eeva Reimann, 70 a. vana, Maarja-Magdaleena kihelkonnas, Elistvere vallas, Igavere külas 1908. aastal. Üles kirjutanud J. Välbe (EÜS V 1180 (21) ja 1079 (47)).

5. KUTSE ÕITSILE.

Aeglaselt.

Rõngu.

1. Õit-si, õit-si, el-lad ve-hed, uu, i-lu-le!

Õitsi, õitsi, ellad velled,
uu, ilule!

Ma lään õitsi oidemaie,
taadi ruuna vaatamaie.

Õitsi, õitsi, neiud noored!

5 Ma lään õitsi oidemaie
venna alli vaatamaie.

Õitsi, õitsi, peiud pikad!

Ma lään õitsi oidemaie,
peiud täkkü vaatamaie.

Üles kirjutanud P. Kurg Rõngu kihelkonnast, Aakre vallast, Pühaste külast 1906. aastal (EÜS III 32 (1) ja 44 (1)).

6. NEIULINN.

Elavalt.

Tarvastu.

1-4 Me-hed, tul-ge mei-e poo-le,

mei-e lää-me, tei-e poo-le, tee-me ü-les

nei-u-lin-na, kua-me ku-me ki-ri-ku.

Mehed, tulge meie poole,
meie lääme teie poole,
teeme üles neiulinna,
kuame kume kiriku!

5 Sissi teeme siidilaeva,
vä'lä teeme väiste laeva,
otseti odade laeva,
nuketi nugade laeva.

Üles kirjutanud J. Tõllasson Tarvastu kihelkonnast 1895. aastal
(E 17150 (4)).

7. ŌITSISÄNGID.

Tori.

1-6. Läh-me ūit - se - le, ū - e - sed,
 kar - ja - kor - ra - le, kä - li - sed!
 Ūit - sel o e - a e - la - da,
 ūit - sel o kal - lis ka - su - da:
 ūit - sel sän - gid, ūit - sel män - gid,
 ūit - sel o meil sii - di - sän - gid.

Lähme ūitsele, ūesed,
 karjakorrale, kälised!

Ūitsel o ea elada,

ūitsel o kallis kasuda:

5 ūitsel sängid, ūitsel mängid,
 ūitsel o meil siidisängid,
 ūitsel o uni magusa,
 ūitsel o poisid paremad.

Siidisängid paremad,

10 linad valgest vaalitud,
 padjad pehmis peksetud,
 lina all ja lina pial,
 tekk o all ja tekk pial,

linnukirjad lina pial,

15 tedrekirjad teki pial,
 padjad all ja padjad pial,
 pardikirjad padja pial.

Laulnud Krõõt Lillestern, 74 a. vana, Tori kihelkonnas, Sindi alevis 1911. aastal. Üles kirjutanud P. Tatz ja A. Sildnik (EÜS VIII 1135 (26) ja 1056/7 (52)).

Märkuss. Viisi rütmilised variatsioonid 1.—4. värsis on esitatud valimiku koostaja poolt.

8. ŌITSISÄNGID.

Tarvastu.

1. Ōit - se, ōit - se, el - lad vel - led, ōit - se!

4. Ōit - sel om ō - le i - lu - se, ōit - se.

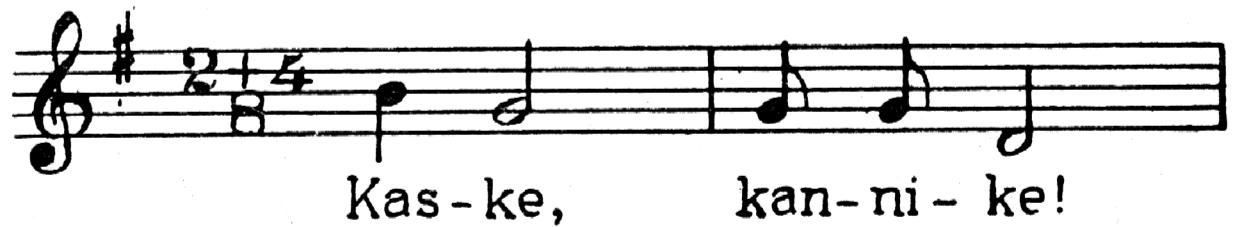
Ōitse, ōitse, ellad velled,
ōitse,
ōitse, ōitse, sōtsid noored!
Ōitsel om sängi, ōitsel mängi,
ōitsel om ōle iluse,
5 ōitsel nii padja parembe —
kodun kirbu kül'le sööva,
lutika luum järave.

Laulnud Hans Tanillas Tarvastu kihelkonnas, Uue-Suislepa vallas 1912. aastal. Üles kirjutanud J. Müür (EÜS IX 354 (2) ja 274 (11)).

Märkuss. Viisi rütmiline variatsioon 4. värsis on esitatud valimiku koostaja poolt.

9. ŌITSISÄNGID.

Kodavere.

Kas - ke, kan - ni - ke!

1. Tu - le ōit - se, el - la vel - je,

kas-ke, kan - ni - ke, tu - le ōit - se,

el - la   vel - je,   kas - ke!

Laul algas refrääninga, mis järgmiste värsseite ees enam ei kordunud.

Kaske, kannike!

Tule õitse, ella velje,

[I k.] kaske, kannike; [II k.] kaske!

Ma tiin arule asemad,

söödile tiin suured sängid:

alla kitkun angervaksad,

5 pia alla piibelehed,

jalutsi panen jaanililled,

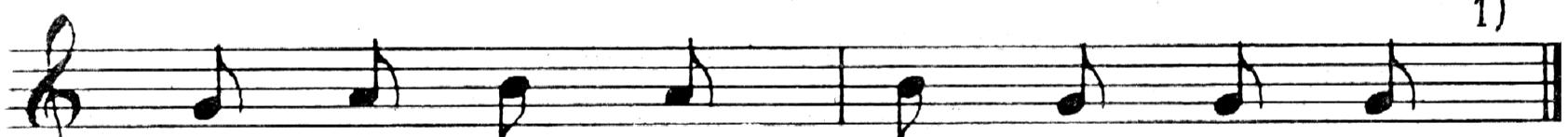
kõrvale panen kullerkupud...

Laulnud Krõõt Anask, 79 a. vana, Jõhvi kihelkonnas, Jõhvi vallas, Puru külas 1905. aastal. — Laul pärit lauliku sünnikohast — Kodavere kihelkonnast, Kokora vallast, Pärsikivi külast. — Ules kirjutanud P. Penna ja K. Luud (EÜS II 752 (115) ja 642/3 (143)).

10. KELLELE TOOME LEHISED?

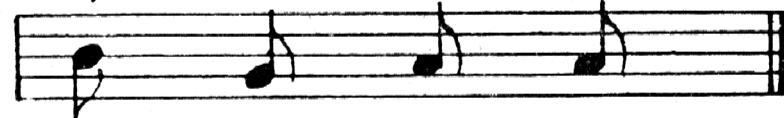
Parajalt.

Karksi.

lää - me   õit - se   va - la - te - me!

1) var.

Fa 2. taktis ei ole puhas. Mõnikord võib see heli madalduda kuni mi- ja re-ni, fa ♯ ei esine aga millalgi.

Lääme õitse, sõtsekene,
lääme õitse valateme,
ka o eitsi ennitsesse,
murupinda mullutsesse!

5 Siin-ep tii meid teuti,
kõre mõts meidä kõneli:
„Kae kus tulev tuima neiу,
laanikusta laisa neiу,
kellel ei mõtsale kõnetä!”

10 Kel me toome toomeossa
või me viime vihalehe?
Oma vellel vihalehe,
poolevellel toomelehe,
tuimale me toomeossa.

Laulnud Leena Nirk Kodavere kihelkonnas, Kavastu vallas, Meoma külas 1905. aastal. — Laul pärit lauliku sünnikohast — Karksi kihelkonnast, Pöögle vallast. — Ules kirjutanud A. Liiv ja J. Raja (EÜS II 277 (13) ja 312 (14)).

11. TARGAD TALLIPOISID.

Pilistvere.

Läh - me öh - tu, öit - se - li - sed,
vi - de - vi - kus, vii - si - li - sed!

Tulge õhtu, õitselised,
koidu-aegu, korralised,
videvikus, viisilised!
Mul on targad tallipoisid,
5 oolakad ooste poisd —
teinud talli taevaasse,
lateri ligi lageda.

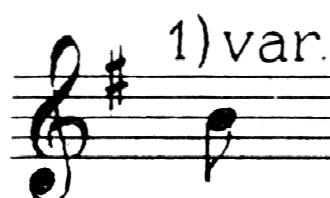
Laulnud Kai Mägi, 64 a. vana, Pilistvere kihelkonnas, Kõo vallas, Kangru külas 1907. aastal. Viisi üles kirjutanud H. Siimer (EÜS IV 1541 (72)). — Sõnad kirja pannud M. Saar Kai Rosenbaumilt, 70 a. vana, Pilistvere kihelkonnas, Kõo vallas 1907. aastal (EÜS IV 1618 (84)).

12. ÖITSI LEERIPAIK.

Parajalt.

Jõhvi.

1. Öit - se - li - sed, pääit - se - li - sed,
öit - se - li - sed, pääit - se - li - sed! 1)

Oitselised, päätselised,
 kuhu meie tule tieme,
 kuhu me, linnud, lüöme lieri,
 kuhu me, pardid, jääme paika?
 5 Koledaie kuusikuie,
 aledaie aavestikku —
 sinnä me tule tieme,
 sinnä, linnud, lüöme lieri,
 sinnä, pardid, jääme paika.

Oitseliste laul.

Laulnud Mari Räbin, 77 a. vana, Jõhvi kihelkonnas, Illuka vallas,
 Konsajärve külas 1905. aastal. Üles kirjutanud P. Penna ja K. Luud (EÜS II
 754 (125) ja 650 (149)).

13. HALB ŌITS.

Kaunis pikalt.

Halliste.

[1-2 Lää - me ōit - se va - a - ta - me,
 ka o ōit - se ü - vä ōit - se!]

Oitsilaul.

Lääme ōitse vaatame,
 ka o ōitse üvä ōitse:
 kas sääl üvav ütsme pilli,
 kaaguteve katsme kandle,
 5 mängave viie viili?

Ole ei ōitse üvä ōitse
 ega leeri üvä leeri —
 ei siin üva ütsme pilli,
 kaagute ei katsme kandle,
 10 mänga ei viie viili.

Ole ei ōitse mede ōitse —
 võhi-või-võõra ōidselise.

Veli ella, vellekene,
 ärä pannagi pahasse
 15 ega võttagi vihasse,

et ma vilets viibunesse,
kabu kauges jäänuressa!
Mul oli säädä esä sängu,
mul oli säädä emä sängu,
²⁰ pessä velle pehme padja,
sõtsi või lina laude.

Laulnud Reet Saar, 75 a. vana, Halliste kihelkonnas, Kaarli vallas 1906. aastal. Viisi üles kirjutanud J. Aavik (EUS III 233 (42)). Sõnad kirjutanud J. Laarmann samalt laulikult 1896. aastal (H II 59, 297/8 (12)).

14. KARJA KAUPLEJAD.

Kolga-Jaani.

The musical notation consists of four stanzas, each with two lines of music. The first three stanzas are in common time (4/4), while the fourth stanza is in 2+3/8 time. The lyrics are written below the notes. The notation uses a treble clef and a key signature of one sharp (F#).

1. Kus me läh - me vas - ta üü - dä,
kus me läh - me vas - ta üü - dä?

4. Vas - ta pil - gas - ta pi - me - dät,
vas - ta pil - gas - ta pi - me - dät?

Kus me lähme vasta üüdä,
vasta üüdä, vasta kuuda,
vasta ehävalgeeda,
vasta pilgasta pimedät?

⁵ Lähme liiri lepikusse,
kuldaliiiri kuusikusse,
armuliiri aavikusse,
teeme tule tiirajale,
ase aiakääänäkusse.

¹⁰ Kessi tulli me tulele?
Tulli kaksi kaubamiista,
kaksi kaubame'e sulasta,
mõlemil ollid mõegad vüüle,
kahel kannussed jalasse.

- 15   Kaubamiis minulta küsimä:
 „Neitsikesed, noorekesed,
 kelle niid lehmäd lihavad,
 kelle niid üväd obosed,
 kelle kallis kaerasöötä?”
- 20   Mina mõistsin, jälle kostsin:
 „Emä niid lehmäd lihavad,
 isä niid üväd obosed,
 velle kallis kaerasöötä.”
- „Neitsikene, noorekene,
 25   müi mulle isä obosed,
 anna niid lehmäd lihavad,
 kauple velle kaerasöötä!”
- Mina mõistsin, jälle kostsin:
 „Müi sa mulle mõeka vüältä,
 30   kauple kannussed jalasta,
 siis ma müin isä obosed,
 annan niid lehmäd lihavad,
 kauplen velle kaerasöötä.”

Laulnud Anna Lepik, 68 a. vana, Kolga-Jaani kihelkonnas, Võisiku vallas 1929. aastal. Viisi üles kirjutanud V. Koch (ERA III 1, 147 (60)). — Sõnad kirjutanud J. Orgusaar Kolga-Jaani kihelkonnas 1876.—1878. aastal (H. Kolga-Jaani II 2/3 (1)).

ПЕСНИ В НОЧНОМ.

1. А уканье.
2. *Hellelus* (без слов).
- 3—5. Приглашение в ночное.
6. Девичий город. Идите, парни, к нам, мы строим город, мы поставим в нем корабли с товарами и украшениями.
- 7—9. Постели в ночном. Сон сладок в ночном. Там шелковые постели, белые простыни и красивые одеяла. Сверху и снизу мы положим пахучих цветов и трав.
10. Кому мы принесем ветки? Пойдем в ночное, посмотрим, все ли там попрежнему. Будем петь по дороге, иначе дорога нас не взлюбит. Своему брату принесем мягкие березовые ветки, а чужому парню ветки черемухи.
11. Умные конюхи. Сходитесь на ночное! У меня умные конюхи, они построят конюшню на небе.
12. Место для ночного. Где мы разведем костер в ночном? В страшном ельнике.

13. Плохое место для ночного. Пойдем в ночное, посмотрим, играют ли там музыканты. Это не хорошее место для ночного, здесь не играют музыканты. — Не сердитесь, что я задержалась. Я должна была приготовить постели для отца и матери.
14. Покупатели лошадей. Куда пойдем мы с приходом ночи? Мы пойдем в ночное и разведем костер. — Кто подошел к костру? Подошли два купца, спросили, нельзя ли купить лошадей, а я попросила их отдать сначала меч с пояса и шпоры с сапог.